Gunnar Mowé

MINNEORD

PÅL MOLANDER

RITA BAST-PETTERSEN

KARL-CHRISTIAN NORDBY

MERETE DREVVATNE BUGGE

En foregangsmann innenfor norsk arbeidsmedisin er gått bort. Gunnar Mowé døde 4. juli, 92 år gammel.

Gunnar arbeidet noen år med indremedisin før han begynte som bedriftslege ved Borregaard fabrikker i 1965. Sin systematiske faglighet hadde han med seg fra starten av, og han begynte tidlig å dokumentere sine observasjoner. Allerede i 1962 publiserte han en artikkel om asbestsykdom, og engasjementet for asbesteksponerte skulle følge ham hele livet.

Han kom som overlege og leder av arbeidsmedisinsk avdeling til det daværende Yrkeshygienisk institutt (nå Statens arbeidsmiljøinstitutt, STAMI) i 1974. Gunnar var en vidsynt leder som var åpen for nye faglige perspektiver. Blant annet så han betydningen av at instituttet trengte kompetanse innenfor feltet som omhandlet yrkesrelaterte skader på nervesystemet. Under hans ledelse fikk derfor avdelingen som den første arbeidsmedisinske avdelingen i landet opprettet stillinger for nevropsykologer.

I løpet av hans 15 år som leder ble faget og også arbeidsformene gjennomgripende endret. Omgangsformen gikk fra å være formell og hierarkisk med bruk av etternavn og titler til at man var på fornavn med kolleger. Dette styrket både fag og samhandling. I de første årene han ledet avdelingen, var arbeidet basert på kartlegging av arbeidsplasser og undersøkelser av enkeltpasienter. Han så at det var behov for mer systematisk kunnskap, og han ble selv den første som avla doktorgrad ved den daværende Medisinsk avdeling, et viktig og banebrytende arbeid om asbestsykdommen mesoteliom. Han var senere alltid full av oppmuntring til yngre kandidater som ennå ikke hadde fått «medaljen», som han spøkefullt omtalte avlagt doktorgrad som.

Han var alltid interessert i nye faglige temaer, og i de mer enn tretti årene etter at han sluttet på STAMI, fulgte han med når yngre kolleger disputerte. På STAMIs faglige fredagsmøter var han trofast deltager helt frem til pandemien satte begrensninger, og han hadde alltid verdifulle innspill. Som person var han ungdommelig, og det var lett å glemme at han kunne være flere tiår eldre enn sine samtalepartnere.

Hans faglige engasjement gjorde at han, også etter nådd pensjonsalder, stadig deltok på internasjonale konferanser, og mange av oss minnes hans glede og entusiasme da han før en kongress i Singapore, som 71-åring, for første gang hadde fått møte sine fjerne malaysiske slektninger.

Gunnar Mowé har hatt stor betydning for faget arbeidsmedisin i Norge og for STAMI, og han har satt spor som fortsatt preger vårt arbeid. Vi lyser fred over hans minne.

På vegne av Statens arbeidsmiljøinstitutt.

Publisert: 27. september 2021. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.21.0574

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2023. Lastet ned fra tidsskriftet.no 26. april 2023.